הכי גמי מיסתברא דרב כרבי יהודה סבירא ליה

דאמר רב "מניחין נר על גבי דקל בשבת ואין

מניחין נר ע"ג דקל בי"ם אי אמרת בשלמא

דרב כרבי יהודה סבירא ליה היינו דשני

בין שבת לי"ם אלא אי אמרת כרבי שמעון

םבירא ליה מה לי שבת ומה לי י"מ ורב

כרבי יהודה ס"ל והא בעו מיניה דרב מהו

לטלטולי שרגא דחנוכתא מקמי חברי

בשבתא ואמר להו שפיר דמי שעת הדחק

שאני דהא א"ל רב כהנא ורב אשי לרב

הכי הלכתא אמר להו ייכדי הוא ר' שמעון

לסמוך עליו בשעת הרחק בעא מיניה ריש

לקיש מר' יוחגן חמים שזרען בקרקע וביצים

שתחת תרנגולת מהו כי לית ליה לר'

שמעון מוקצה היכא דלא דחייה בידים

היכא דדחייה בידים אית ליה מוקצה או

דילמא ילא שנא א"ל אין מוקצה לרבי

שמעון אלא שמן שבנר בשעה שהוא דולק הואיל והוקצה למצותו יהוקצה לאיסורו

ולית ליה הוקצה למצותו יוהתניא סיככה

כהלכתה ועימרה בקרמים ובסדינין המצויירין

ותלה בה אגוזין אפרסקין שקדים ורמונין ואפרכלי של ענבים ועטרות של שבולין

יינות שמנים וסלתות אסור להסתפק מהן

עד מוצאי י"ם האחרון ואם התנה עליהן

הבל לפי תנאו וממאי דר' שמעון היא דתני

יחיא בר יוסף קמיה דר' יוחגן אין נוטלין

עצים מן הסוכה בי"ם אלא מן הסמוך לה

ור' שמעון מתיר ושוין בסוכת החג בחג שהיא

אסורה ואם התנה עליה הכל לפי תנאו כעין

שמן שבנר קאמרינן הואיל והוקצה למצותו

הוקצה לאיסורו איתמר נמי א"ר חייא בר אבא

א"ר יוחנן אין מוקצה לרבי שמעון אלא כעין

שמז שבנר בשעה שהוא דולק הואיל והוקצה

למצותו הוקצה לאיסורו אמר רב יהודה

אמר שמואל אין מוקצה לר' שמעון אלא

גרוגרות וצימוקים בלבד ומידי אחרינא לא

והתניא יהיה אוכל בתאנים והותיר והעלן

לגג לעשות מהן גרוגרות בענבים והותיר

והעלן לגג לעשות מהן צימוקין לא יאכל

עד שיזמין וכן אתה אומר באפרסקין

וחבושין ובשאר כל מיני פירות מני אילימא

רבי יהודה ומה היכא דלא דחייה בידים

אית ליה מוקצה היכא דדחייה בידים

לא כל שכן אלא לאו ר' שמעון היא לעולם

רבי יהודה ואוכל אצמריכא ליה מד"א כיון

דקאכיל ואזיל לא ליבעי הזמנה קמ"ל כיון

דהעלן לגג אסוחי אסחי לדעתיה מינייהו

בעא מיניה רבי שמעון בר רבי מרבי מרבי

גב א מיי׳ פ״ה מהלכות

שבת הלכה יז ופ"ד מהלכות י"ט הלכה ה סמג לאוין סה טור שו"ע או"ח

סימן רעז סעיף ד וסימן

טיתן (עו סעיף 7 וטיתן מקי"ד סעיף 1: גג ב מי" פכ"ו מהלכות שבת הלכה יד סמג לאוין סה טוש"ע או"ח סימן שי סעיף ב:

מוסף תוספות

י. א. אפי׳ הניח עליה מעות. לשנ״א. ב. דומיא דנר שלא

הדליקו עליה באותה שבת. כשנ״ל. ג. והא לא

נוטי נמלא הרועים כאן). ה. דכיון שכבר נתבטל

דיחויו. סי׳ הכ״ן. 1. שהקצהו לאיסורו ולמצותו [לכל זמן שהנר

ולמצותו (כלל זמן שהנד דולקת. ליטנ"ל), ולא היה דעתו עליו כלל עד שיכבה. למנ"ן. ז. שאין ביטול מצוה במה שמטלטלו. מוס' לעיל מנ:

למצוה בנר שבת, ולהכי פרכי׳ דהא אפי׳ משום

מוקצו. למצוו. בכבו אוסר ר"ש, כדתניא סככה כהלכתה וכו'. ליטנ"f), ובמסקנא גרסי' יהואיל והוקצה למצותו הוקצה

לאיסורו׳ בלא ו[א]״ו, דלא בעינ׳ אלא חד. מוס׳

. כלומר איסורו משום מוקצה למצוה והוקצה למצוה כל

זמן האיסור שהוא זמן

. הדליקה הא משכבתה אין בו משום מצוה, אבל

בו משום מצוה, אבל מוקצה למצוה אינו צריך לאיסור, שהרי עצי סוכה

אסורין כ"ז מצותן אע"פ

שאין שם איסור וכו׳. מאירי. 10. כיוז דהר

שאין שם איסור וכוי. מאילי. ט. כיון דהך ברייתא מוקמי לה כר״ש, נהי דאסור להסתפק מהם כל ז' ימי החג. מוס' סלח״ש. י מיהא לשרי וכו׳

[ד]ר״ש לית לי׳ מיגו. מוס׳

[1] "ש ליור ליגו. מוסי הל"ע, "א. שאם היי ידוע שהוא לילה, היי אסור לשתותו, כ"ש במוקצה ביה"ש של יום זי דסוכה,

שאינו מוקצה אלא משום

יום שעבר ואם היי יודע בביה"ש שכבר היי לילה, היי מותר. חוס' הרל"ש. יב. דהך ברייתא לא אתיא

כולה אליבא דר"ש אלא

מה שאוסרת נויי סוכה בכל החג כדמוכח לה

בכל זווג כו מוכוז לה מאידך ברייתא, אבל. תוס' סרל"ש. יג. [ד]לר"ש לא מיתסרי אלא כל ז',

מוקצה

למצוה בלבד

ח. תרוייהו ואין. ח דס״ד בוא"ו, דס"ד השתא דבעינ' תרתי, [שהוקצו מחמת איסור ושהוקצה

ה וברכות ט. עירוביו מו.ז מ) [ברכות ט, עירובין מו.] גיטין יט, נדה ו. ט:, 5) ז"ל והוקלה [מו"י], ג) לעיל כב. בילה ל: סוכה י. [מוספתא סוכה פ"א], ד) בילה ל:, ה) בינה כו:, ו) ובינה מ.] ו) במ"א: אומה מבני הפרסיים, א) [דף מד.], מ) [דף (:],

הגהות הב"ח

(h) רש"י ד"ה היה אוכל וכו' רבותא אשמעי' אע"פ דסוה:

גליון הש"ם

תום' ד"ה אלא שמן וכו'. נר הדולק למלמל כדפי' לעיל. דף מב ע"ב תוס׳ ד"ה יאין נאומין:

לעזי רש"י

אוברייו"א ואוברי"עו צבעוניות. פירסיק"י [פירשקי"ש]. . אפרסקים. הכוסק ם. קויינ"ץ [קודוינ"ץ]. חבושים (פירות).

מוסף רש"י

ועיטרה בקרמים. פיארה ביריעות של לבעים דעיטרה בקרמים. פיסני ביריעות של לנעיס שקורין לובריי"ך (לעיל בב.). ובסדינין המצויירין. לכנים של פשתן (ביצה ל: לכנים של פשחן (ביצה ??)
שלורתן בולטת, כגון מעשה
רוקם או מעשה אורג שקורין
גלינשק"ש (טוכה י). יינות
שמנים וסלתות. ניתנין
בכוסות של זכוכית לנוי תחת. היה אוכל בתאנים (שם). הירו אוכל בואנים והותיר. רבותא נקט, דלא מיתא כיון דאוכל והולך לא ליבעי הומנה (ביצה בו:). פרשקי"ש, וחבושין. קרוינ"ן (שם).

תום' ישנים

ב) הוקנה לאיסורו. נ״ל והוקנה ח.

רב נסים גאון

, מהו לטלטולי שרגא דחנוכה מיקמי חבארא בשבתא. שמענו כי בימי החברים, פרסיים היו חברים, מחזרין בכל בתי ישראל ומכבין את הנרות ולוקחיז מכל בית נר והיה ער גדול לישראל מזה מעשה מפני שהיו מוליכין ת נרותיהם לע״ז. את נוחדהם עייו.
ואשכחנן בפרק ב' [דגיטין]
[דף טז] רבה בר בר חנא
חלש על ר' יהודה ורבנן
לשיולי ביה, בעו מיניה
שנים שהביאו גט ממדינת הים צריכים שיאמרו בפנינו נכתב בפנינו נחתם או אין נכתב בפנינו נחתם או אין צריכין, אמר להו אין צריכין ומה אילו אמרו בפנינו גירשה מי לא מהימני. אדהכי אתא ההוא חברא שקלא לשרגא מיקמיהו, אמרי רחמנא או בטולך או -מולא דרר טשו. למימרא בטולא דבו עשו. למימו א דרומאי מעלו מפרסאי והא תני ר' חייא מאי דכתיב [איוב כח] אלהים הבין דרכה ידע והוא ידע את מקומה, ידע ההא ידע את מקומה, ידע הקב״ה בישראל שאין יכולים לקבל גזירות של עשו הרשע לפיכך הגלה אותם לבכל. ובמס׳ יבמות בפרק הבא על יבמתו [דף סגן אמרו מאי דכתיב (דברים לבן בגוי נבל אכעיסם, ר'

מניחין נר. מבעוד יום: ע"ג דקל. וידלק שם בשבת דליכא למיחש לכשיכבה לישקליה מיניה ונמצא משתמש במחובר דכיון דאקצייה לדבר האסור בין השמשות איתקלי לכולי יומא: ואין מניחין כו' בי"ט. דשקיל ומנח ליה ומשחמש באילן: מה לי שבת כו'. בשבח

נמי שקיל ליה לכשיכבה: שרגא דחנוכתה. חחר שכבה: מחמי חברי. שלא יראוהו בחצר כדאמרינן בפרקין דלעיל (דף כב.) דנותנו בטפח הסמוך לרשות הרבים וידעו שהדליקו בו נר והם גזרו שלא להדליק. אי נמי ביום חגם אין מניחין לדלוק אור אלא בבית ע"ו: חברי. שם אומה שהיתה עם פרסיים": הכי הילכתא. בתמיה: בשעת הדחק. סכנה. אלמא שלא בשעת הדחק אסור: שורען בקרקע. ועדיין לא השרישו מהו ללקוט ולאכול: אין מוקלה לר׳ שמעון. בדבר הראוי אלא בשמן שבנר בשעה שהוא דולק כדתניא לעילים: הואיל והוהלה למלוחו. לשבת: הוקלה לחיסורו. חיסור כיבוי: והוקלה למלוחו לית ליה. בתמיה. דקס"ד שמן שבנר דוקה קחמר דאיכא תרתי מוקנה למצוה ומוקנה של שעת דליהתו משום איסור כיבוי אבל מוקצה למצוה גרידא לא אסר ואפילו בשעת המלוה: והתניא סיככה. לסוכה כו': קרמים. בגדי לבעונים שקורין אובריינ"א: אפרסקין. פירסיק"י בלע"ז: יינות שמנים. בכלי זכוכית: עד מולחי י"ט החחרון. והכא מוקצה למצוה איכא מוקצה דאיסור ליכא דאי משום סתירת אהל כי מטא חולו של מועד לשתרי דומיא דנר שכבה: והא ממאי דר' שמעוו היא. דמותיבנא לך מיניה: דתני ר' חייא כו' אין נועלין עלים. בפסח ועלרת מסוכה העשויה ללל ואפילו נפלו משום מוקלה דאיתקלאי מחמת סתירת אהל בי"ט: אלא מן הסמוך לה. אם סמך חבילות עלים אלל דופנה ליכא איסור מוקצה דדעתיה עילויה מאתמול למישקלינהו למחר דלא סתר בהו אהלא. ומהך דתני ר' חייא בר יוסף הוי מלי לאותבי ברישא אלא ניחא ליה לאותבי ממתניתא דר׳ חייא ור' אושעיא כדאמרינן בעלמא (חולין דף קמא.) כל מתניתא דלא מיתניא בי ר' חייא כו': ור' שמעון מתיר. אם נפלה דלית ליה מוקלה והכי מוקמינן ליה במסכת בילהש: ושוין בסוכת החג בחג. שהוקלה למלותה דמצותה כל שבעה. אלמא כל שעת מלותה נוהג מוקלה שלה ואע"ג דליכא איסור סתירה: כעין שמן קחמינה. ולה משום היסור חלה משום מצוה דהואיל דהוהצה למצותו דשבת הוקנה לכל זמן איסור דליקתו ולא יותר דאין מלותו אלא בשעת דליקתו ומשכבה אין בו מלוה אבל בסוכת החג מצותה כל שבעה וההצאתה כל זמן מצותה: אלא גרוגרות ולמוקין. גרוגרות

תאנים שמעלה לגג ליבשן ומשנשתהו שם מעט אין ראוים לאכילה עד שיתייבשו וכן לימוקים דענבים: היה אוכל בתאנים. רבותא אשמעי' (ה) דהוה אכיל ואזיל מכיון דאסקינהו אסח דעתיה ואקצן: חבושין. קויינ"ץ: וכן אחה אומר כו'. ואע"ג דהני חזי כל שעתא ואפי׳ נשתהו לא נתקלקלו מיהו הואיל ואקצינהו אסירי: אי נימא ר"י. למה לי הנך דנקט דדחינהו בידים אפי׳ הכניסן נמי לאולר בעו הזמנה: פצעילי

ואוכל איצטריבא דיה. מדנקט אוכל במוקצה דדחייה בידים נראה דאזיל ואכיל שרי ליה לר"י במוקצה דלא דחייה בידים כגון גבי אוצר:

הבי נמי מסתברא דרב כר' יהודה ס"ל. נכמה מקומות אשכתן דרב סבר כר' יהודה דאסר מטה שייחדה למעות והניח עליה מעות ואילו לר׳ שמעון" שריב דהא שרי חלולרות אפי׳ תקע בה כמה זימני ודכרכי דווזי (לעיל דף יט:) אלא דבעי לאוכוחי דסבר כר׳

יהודה במיגו דאיתקלאי בין השמשות כו׳ג: מקמי חברי בשבתא. שניוס חג שלהם לא היו מניחין נר אלא בבית ע"ז ומאי דקמבעיא ליה בנר חנוכה טפי מבנר שבת משום דללורך אכילה היו מניחים להם ואע"ג דבשעת הסכנה אמרינן בבמה מדליקין (לעיל דף כא:) דמניחה על שולחנו ודיו הכא מיירי אם יארע שלא הניחה על שולחנו א"נ אומר ר"י דשעת הסכנה דלעיל לאו סכנת חברים קאמרד אלא סכנת גזירה שגזרו שלא להדליק נר חנוכה: היכא דדחייה בידים אית ליה.

ואף על גב דנר שכבה שרי ר׳ שמעון אף על גב דדחייה בידים דהתם שאני כיון שכבר פסק דיחוי שלה ה אבל הכא לעולם הן דחויין כל זמן שמונחין שם: אלא שמן שבנר. לאו דווקא שבנר דהחוא אסור משום מכבה כדאמר בפ"ב דבילה (דף כב.) המסתפק ממנו חייב משום מכבה אלא המטפטף מנרי ומשום דמוקלה למצותו לא אסור פנר הדולה לטלטל כדפרישית לעיל אלא כדאמר בסוף פירקין משום דהוי בסים לדבר האסור תיתה לר"י דאמאי נקט שמן שבנר טפי ה"ל למינקט אין מוקצה לר׳ שמעון אלא גרוגרות ולימוקין דדמו טפי לחיטין שזרען דלא איתקלאי לא מחמת מצוה ולא מחמת איסור וליכא למימר דסבר ר' יוחנן דלר' שמעון אין מוקלה בגרוגרות ולימוקין דהא רבי קאמר בסמוך דאית ליה לרבי שמעון מוקלה בגרוגרות ולימוקין ומסתמא לא פליג: עד מוצאי י"מ האחרון של חג. הקשה ר״ת" ביום טוב האחרון דלא אסר אלא מטעם מיגו דאיתקלאי בין השמשות מחמת יום שעבר' והא רבי שמעון שרי מותר השמן שבנר אף על גב דהוקלה בין השמשות למצותו משום יום הבאיא ונראה לר"ייב דבמה שאוסרת הברייתא יום טוב האחרון לא אתיא כר׳ שמעון ג:

ולא מן הסמוך לה. נפרק המביח אלא מן הסמוך לה ופריך בגמ' והא קסתר אוהלא ומשני מאי מן הסמוך לה סמוך לדפנות והשתא אי גרם בברייתא דהכא אלא מן הסמוך לה הוי בסמוך לדפנות ואי גרס ולא מן הסמוך לה מיירי במה שעל הסכך וטעמא משום דסתר אוהלא כדאמר המס: ואם התנה הכל לפי תנאו. בריש המביא (ג"ו שם) פריך עלה והא קא סתר אוהלא ומוקי לה בסוכה נפולה וברעועה דמאתמול דעתיה עלה: אלא בגרוגרות וצימוקין. בירושלמי מפ׳ שמסריחין

פצעילי בינתיים כיון שמתקלקלין כל כך אין דעתו לקחתם עד שיתקנו היטב: וכן אתה אומר באפרסקין. אף על פי שאין מתקלקלין כל כך מקצה אותם מדעתו: היבא דלא דחייה בידים אית ליה מוקצה. כגון הא דתנן בפרק מפנין (נקמן קכו:) ולא את האולר ותנן נמי בפרק בתרא (דף קנו:) רבי יהודה אומר אם לא היתה נבלה מע"ש אסורה כו":

לחזיל וחכיל שרי ליה לר"י במוקלה דלח דחייה בידים כגון גבי חולה: אייבי הודה דשני ליה לר"י הודה דשני ליה לכ"י בידים ואייבי בידים ואייבים אל די אייבים ואייבים אל די שבת ליד"ם, אבל ר' לקבליו שני ליה בטלטול הנר בין שבת ליד"ט. איני דרב כר' יהודה עביד ליה, והא רב התיר לטלטל נר מפני חבארי בשבת. ושנינן הא אמר רב בהא כראי הוא ר"ש לסמוך עליו בשעת הדחק, מכלל דרב סבר לית הלכתא כר' שמעון. והא דא"ר יוחנן אין מוקצה לר"ש אלא מידי דאיתקצאי לאיסורא, בגון שמן שבנו בשנה שדולק, או כגון עיטורי סוכה וכיוצא בהן הואיל והוקצו

המתנות, על מרחצאות מפני טבילה, קא מחטטי שכבי מפני ששמחים ביום אידם. ובשאלתות דרב אחא מן שבחא כך פירשו המונהות, כם ביל להיים של משבל של של של או הביל המונה היד את הברות וחתין את הבחלים ומליכין מוקצה לר"ש אלא מידי דאיתקצאי לאיסורא, כגון שמן שבור בשעה שדולק, או כגון עיטורי סוכה וכיוצא בהן הוא או את אהרות והמונה במרשה הידים שבהם מהידי על מדי שראל ומכבין את הבחלים וחותין את הבחלים ומליכין מוקצה לר"ש אלא מידי דאיתקצאי לאיסורא, כגון שמן שבור בשעה שדולינו בלילה חוץ מע"ז שלהן שהיא בית נורא. כדי אור לבית האור שלוה בשעת הדחק. הוא ר' שמעון שאמר הנר שכבתה מותר לטלטלה דלית ליה מוקצה, וכל ר' שמעון בן יוחי לסמוך עליו בשעת הדחק. הוא ר' שמעון שאמר הנר שכבתה מותר לטלטלה דלית ליה מוקצה, וכל ר' שמעון בן יוחי לסמוך עליו בשעת הדחק. הוא ר' אליעזר שנה לך משנת ר' אלעאי וכל ר' יהודה סתם הוא ר' יהודה בר' אלעאי. ובמסכת מנחות בפרק הקומץ (מף יוח) אמרו מפני שר' יהודה בנו של ר' אלעאי וור אליעזר שנה לך משנת ר' אליעזר.

שבות (ענ"ת, ג. ההא לא מצי למידק ממילתיה דרב גופיה. ועי"ל דמודה ר"ש במטה משום דהוי כמו סיכי זיירי ומזורי. תום׳ הרא"ש ורשב"א וריטב"א. דעל השלחז ומי י שקל שרגא מקמייהר׳. תוס׳ לעיל כה: ד״ה ובשעת

מה.

כדי יין (בילה ל: ושם) גרס במשנה

יביה״ש דשמיני בלבד. חי׳ רבינו חננאל

דהא רב הוא דאמר מניחין נר ע"ג דקל בשבת [ואין מניחין נר ע"ג דקל ביום טוב], מטוב, ליה דאמר הנר סבר ליה דאמר הנר שהדליקו בו בשבת אין מטלטלין אותו, אבל ביו״ט שמטלטלין אותו ונמצא משתמש במחובר לקרקע אסור. (ואין מניחין נר ע"ג ביו"ט) ואוקימנא